

Livscykelanalys (LCA)- för hållbar tillväxt av svenskt vattenbruk

Friederike Ziegler
(Sara Hornborg, Kristina Bergman)
SP Food and Bioscience
Nomaculture halvtidskonferens
Kungshamn 7 september 2016

~~SIK~~ => 2015: ~~SP~~ => 2017: RISE

Research Institutes of Sweden

Vad kommer jag att prata om?

- Varför *mer* och *mer svensk* sjömat?
- Miljöaspekter kring vattenbruk
- Lite kort om Livscykelanalys, LCA
- LCA av vattenbruk
- Hur kan detta bidra till ett uthålligt svenskt vattenbruk?

Miljödebatten om vattenbruk, relevant, men ofta präglad av fördomar

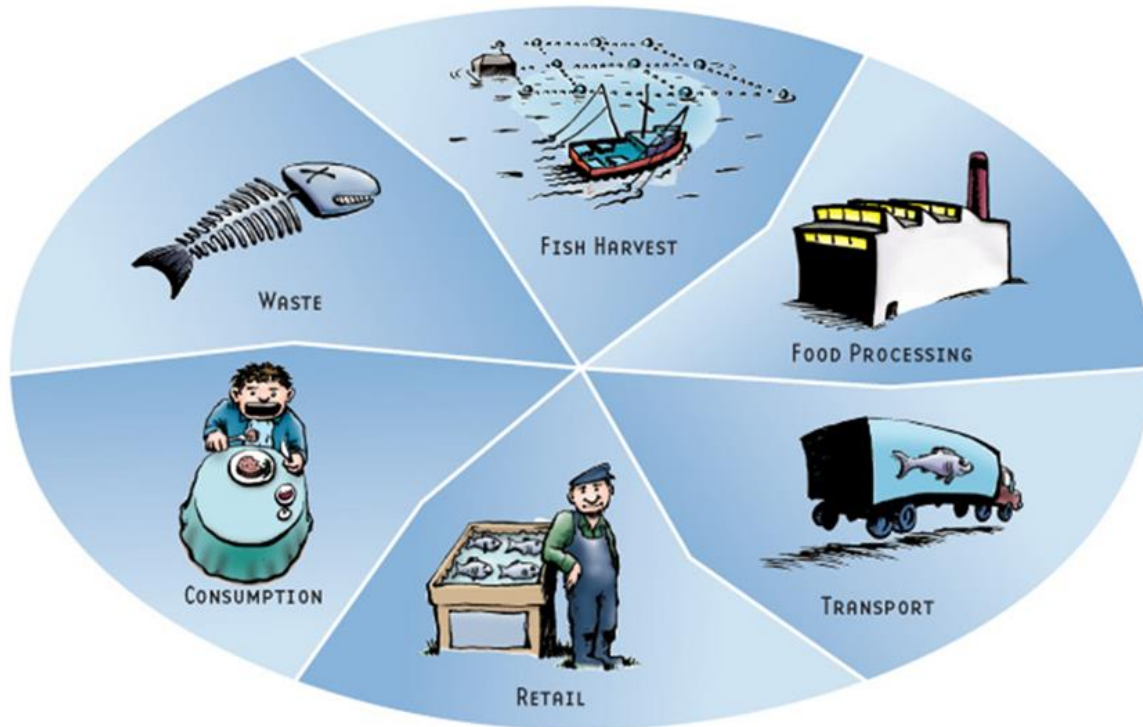
- Utsläpp av närsalter
- Spridning av sjukdomar och parasiter
- Risker för vilda bestånd
- Beroende av vildfångad fisk
- Estetiska synpunkter

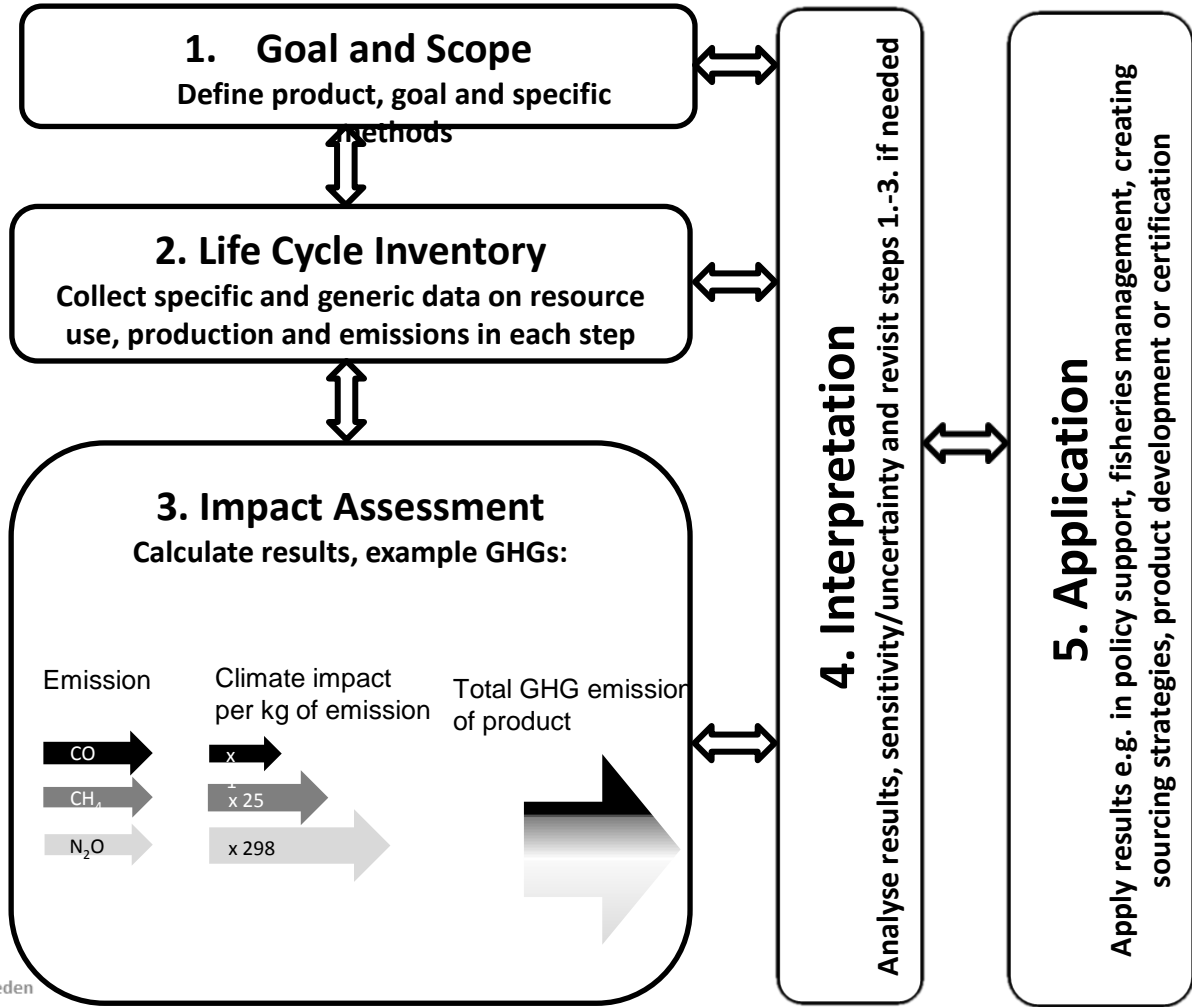

Men: Vad jämför vi med egentligen?

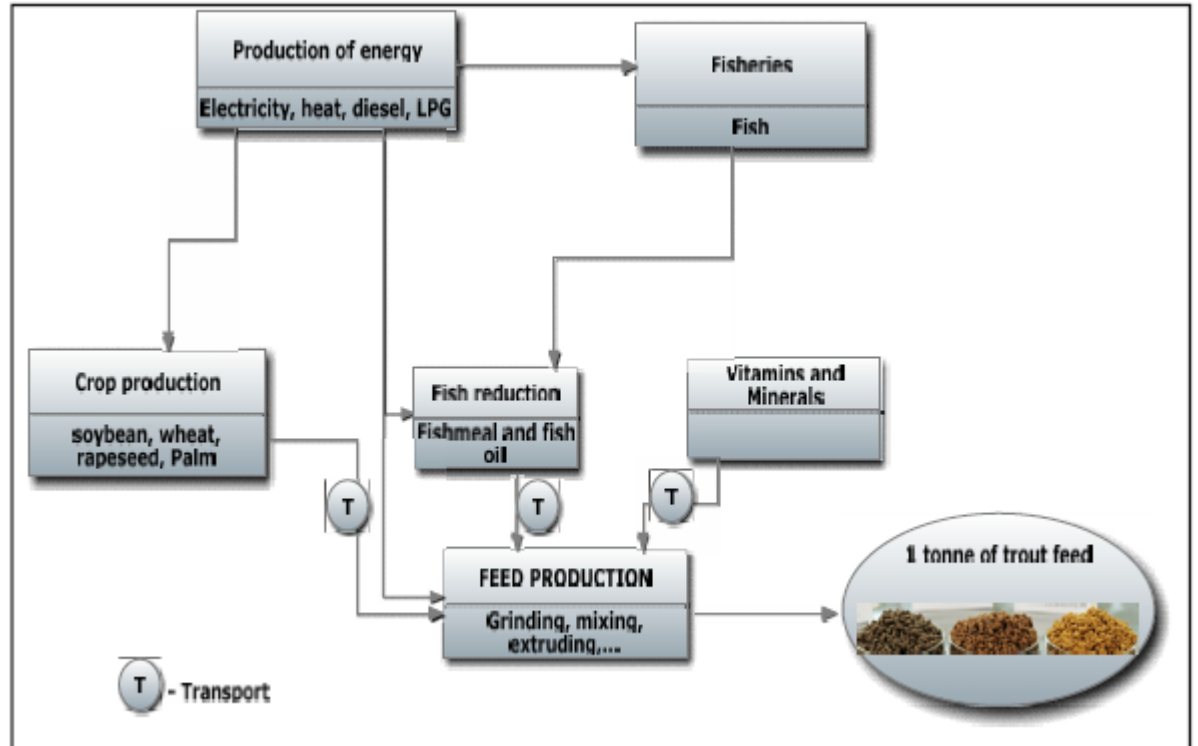
- Visst blir det mer miljöeffekter med vattenbruk än utan...
- Men jordbruket står för en stor del av global resursanvändning och miljöpåverkan (klimatutsläpp, biodiversitet...)
- Vattenbruket mer effektivt per kg ”kött” som produceras
- Vattenbruket som ”ny” näring blir utsatt för betydligt hårdare miljögranskning än vad jordbruket blev/blir
- Systemperspektivet viktigt!

Livscykelanalys (LCA)

Foderproduktion ett komplext träd av processer

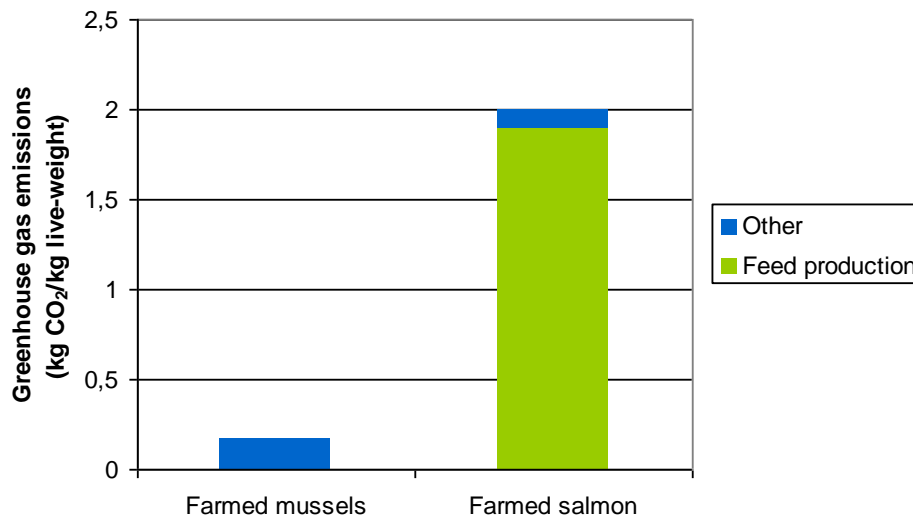

Figur från Samuel Fitwi 2012

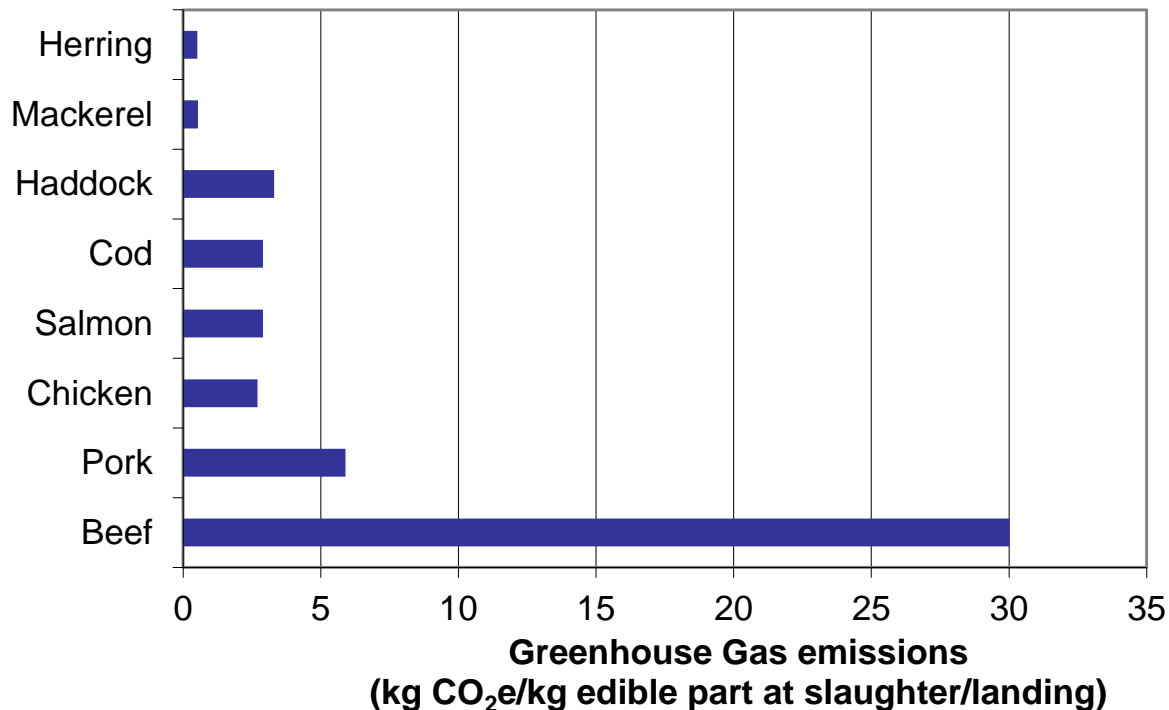
LCA av vattenbruk har visat...

- Fodret har stor betydelse- mängd och sammansättning
- Odlingstekniken har stor betydelse- energi viktigt fokus vid optimering av RAS system

ur Ziegler et al. 2013,
Winther et al. 2009

Vattenbruk kontra fiske och jordbruk

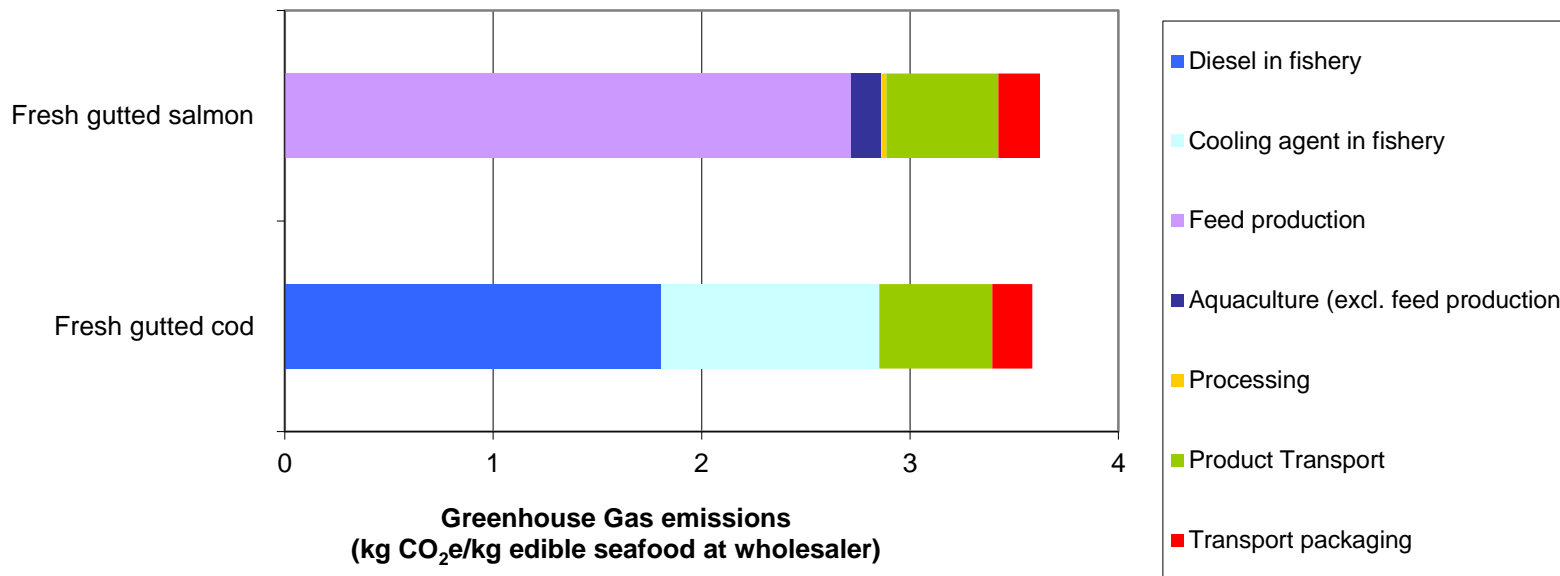

- Fisk mest effektiva foderomvandlaren
- Intensiv och konventionell odling (lax) på samma nivå som kycklingproduktion
- Men klimatpåverkan är inte allt!

ur Ziegler et al. 2013,
Winther et al. 2009

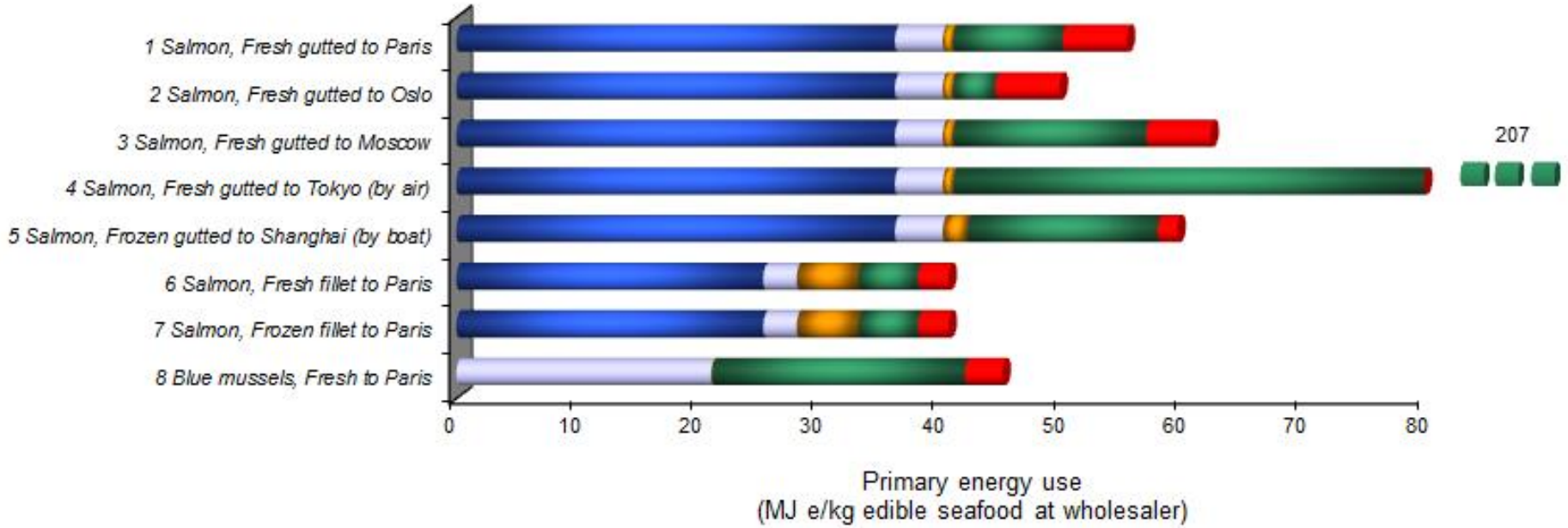

Odlad lax kontra vildfångad torsk...

Odlad lax kontra odlad mussla...

207

ur Ziegler et al. 2013,
Winther et al. 2009

- Feed production
- Aquaculture (excl. feed production)
- Processing
- Product Transport
- Transport packaging

Hur kan då LCA användas för att utveckla ett uthålligt svenskt vattenbruk?

- Utvärdering kontra integrering av ”livscykelräkning”
- Optimera val av art att odla
- Optimera foder - miljösmarta foder ingredienser av både gamla och nya råvaror
- Optimera odlingstekniker, minimera energiåtgång, val av energikälla, hantering av slam, påväxt mm

Slutligen...

- *Mer och mer svensk sjömat*- för miljön, för hälsan, för närhet till livsmedelproduktion, för jobb...
- Noma culture en del i en större utveckling av en ny sektor i Sverige
- ”Systemtänk” eller livscykelperspektiv kan hjälpa till att undvika fällor och att vidareutveckla befintliga koncept

Tack! Frågor?

Vill du veta mer?

Välkommen på LCA-vattenbruks workshop!
(Göteborg den 29 november)

tel. 010-5166654

friederike.ziegler@sp.se